

מעשה בשלושה אגוזים

כתבה: לאה גולדברג

אייר: שמואל כץ

הצעות לצוות הגן - בוגרים

"וְדָבַר בְּעֵתוֹ מֶה טוֹב"

(משלי טו כג)

מהו הקסם שבשלושת האגוזים? כל דמות בסיפור משתמשת באגוזים באופן אחר ומקבלת מהם בדיוק את מה שהיא צריכה.

האגדה הקלסית מאת לאה גולדברג מזמנת שיחה עם ילדי הגן על אושר ועושר, על סודות ואוצרות ועל הערך והמחיר שאנחנו מקנים לחפצים.

קוראים ומשוחחים

- כפעילות מקדימה לקריאת הספר אפשר להניח על הרצפה מצנפת של גמד, כתר, ענף, אגוזים וצעצוע של תינוק ולבקש מהילדים לנחש מי יהיו הדמויות בסיפור שנקרא, מה הקשר ביניהן ועל מה לדעתם הסיפור? הילדים יכולים גם להמציא סיפור משלהם עם אותן הדמויות.
- תוכלו לעצור את הקריאה בכל פעם שהאגוזים מתגלגלים מיד ליד, ולשאול את הילדים מהו לדעתם הסוד שטמון באגוזים. מעניין לשמוע את ההשערות המשתנות של הילדים לאורך הסיפור.
- לאה גולדברג כותבת בלשון גבוהה. האם ילדי הגן מבינים את כל המילים בסיפור? כדאי לשים לב למילים בעלות משמעות כפולה, למשל "רזים", "בדים" ו"זיקוק".
- הגמד שואל את הסנאי שמבקש קורת גג, "מה תיתן לי בתמורה?". כדאי לשאול את הילדים מה הם נותנים זה לזה ללא תמורה, ולמה חשוב לתת גם ללא תמורה.

הצעות לפעילות בגן

- אפשר להמחזיז יחד את הסיפור ובכל פעם להזמין ילדים אחרים לגלם את נותני ומקבלי האגוזים. כדאי גם להכין סלסילה של תחפושות ואביזרים ולשלב את הסיפור במשחק הסוציו-דרמטי הספונטני של הילדים.
- שמואל כץ אייר את הספר בצבעי מים. אפשר להציע לילדים לבחור חלק אהוב מתוך הסיפור ולצייר אותו בעצמם בצבעי מים.
- אושר אישי, אושר משפחתי: תוכלו לשלוח לבתי הילדים ניירות בריסטול גזורים בצורת אגוזים גדולים ולבקש מההורים ומהילדים לצייר בהם את האנשים, את החוויות ואת הדברים שגורמים להם להיות מאושרים. את הציורים ניתן להציג על לוח קיר בגן תחת השלט "סודות האושר של הגן שלנו".
- תוכלו לערוך יום גמדים בגן. אפשר לקשט את אחת מפניות הגן כמו הבית של הגמד ביער, לקרוא סיפורים ושירים על גמדים) למשל, "מר זוטא ועץ התפוחים" או "פיט פט טו" (להכין עם הילדים גמדים מפלסטלינה או מגילי נייר טואלט מקושטים ולשחק משחקי גמדים כמו "גמד גמד ביער" או "גמד-ענק".
- האגוזים בסיפור עוברים מיד ליד. תוכלו ללמד את הילדים לשחק "האבנים עוברות להן מיד ליד" בעזרת אגוזים: יושבים במעגל ושרים יחד את השיר "האגוזים עוברים להם מיד ליד, ומי שמתבלבל יוצא מייד". הילדים מעבירים אגוז מזה לזה בכיוון השעון ובשלב מתקדם מוסיפים עוד אגוז שנע נגד כיוון השעון. קשה לא להתבלבל!
- האם הילדים מפירים עוד יצירות שכתבה לאה גולדברג? אפשר לבקש מההורים לחפש בבית ובספרייה ספרים נוספים שכתבה לאה גולדברג, להביא אותם לגן ולקרוא אותם יחד. תוכלו להכין בגן תערוכת ספרים של לאה גולדברג.

לאה גולדברג (1911-1970), ילידת קובנקה שבליטא, הייתה משוררת, סופרת, מתרגמת, מרצה ועורכת ועמדה בראש החוג לספרות כללית והשוואתית באוניברסיטה העברית בירושלים. בגיל 23 קיבלה תואר דוקטור בבלשנות שמית בגרמניה, שבה למדה. בשנת 1935 עלתה ארצה, התחילה לפרסם את כתביה והייתה למשוררת מוכרת ואהובה. יצירותיה, ובהן גם הסיפורים והשירים שכתבה לילדים) "דירה להשכיר", "המפוזר מכפר אז"ר", "מה עושות האיילות" ורבים אחרים היו לנכסי צאן ברזל של הספרות העברית. בשנת 1970 הוענק ללאה גולדברג פרס ישראל, אך למרבה הצער היא נפטרה חודשים אחדים קודם לכן, ואימה קיבלה את הפרס בשמה.

פעילות מהנה מספריית פיג'מה!